

Jeugdombudsman
Rapport

Hielden de leerplichtambtenaren zich aan de regels?

Onderzoek naar het handelen van de
leerplichtambtenaren van de Gemeente
Leidschendam-Voorburg bij aanpak
schoolverzuim

Inhoudsopgave

1. Kindvriendelijke samenvatting	3
2. Inleiding	4
3. Wat er aan de klacht vooraf ging.....	4
4. De klachtafhandeling bij de gemeente.....	7
5. Het onderzoek van de Jeugdbudisman	8
6. De klachtformulering en de standpunten van verzoekster en Nora over de klacht	9
7. De standpunten van de gemeente	11
8. Het oordeel van de Jeugdbudisman	15
9. Aanbevelingen	21
Bijlage	23

1. Kindvriendelijke samenvatting

Dit rapport gaat over de vraag of de leerplichtambtenaren van de gemeente Leidschendam-Voorburg bij hun taken om schoolverzuim tegen te gaan volgens de regels hebben gehandeld tegenover verzoekster, de moeder, en haar dochter Nora.¹

Uit het verzuimdossier dat de leerplichtambtenaren hebben ontvangen, blijkt hen dat Nora regelmatig niet naar school is gegaan omdat zij ziek was. De leerplichtambtenaren hebben heel vaak tegen verzoekster en Nora gezegd dat zij moeten bewijzen dat Nora daadwerkelijk ziek is en daarom vaak niet naar school kon gaan. Anders is sprake van ongeoorloofd verzuim, zoals dat in de Leerplichtwet 1969 staat. Verzoekster en Nora kunnen of bij de jeugdarts terecht om hun verhaal te doen of bij hun huisarts. Maar verzoekster en Nora wilden niet met de jeugdarts of de huisarts praten om te bewijzen dat Nora echt ziek was om naar school te gaan. Daarom hebben de leerplichtambtenaren tegen verzoekster en Nora gezegd dat als zij niet met bewijzen komen zij dan een proces-verbaal zullen indienen bij het Openbaar Ministerie. Ook zullen zij een melding doen bij Veilig Thuis. Dat hebben de leerplichtambtenaren uiteindelijk ook gedaan.

Verzoekster en Nora vinden dat de leerplichtambtenaren buiten hun boekje zijn gegaan. Ook vinden zij dat zij niet transparant zijn geweest. Maar de Jeugdbudsmansman vindt dat niet. Daarom vindt zij alle klachten ongegrond.

Volgens de Jeugdbudsmansman hebben de leerplichtambtenaren gedaan wat zij volgens de regels hadden moeten doen. Wel vindt de Jeugdbudsmansman dat de gemeente Leidschendam-Voorburg op twee punten het proces van terugbrengen van verzuim kan verbeteren. Daarom heeft zij twee aanbevelingen gedaan aan de gemeente Leidschendam-Voorburg.

¹ Nora is een verzonnen naam.

2. Inleiding

Op 24 januari 2023 dient verzoekster een klacht in bij de Jeugdbudsmansman over het handelen van twee leerplichtambtenaren van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Na een mondelinge toelichting van verzoekster op haar klachten heeft de Jeugdbudsmansman op 17 mei 2023 een onderzoek gestart naar deze klachten. In het kader van dit onderzoek heeft de Jeugdbudsmansman schriftelijke informatie opgevraagd bij de gemeente Leidschendam-Voorburg en de leerplichtambtenaren LV. Deze informatie is op 15 juni 2023 ontvangen. Daarna heeft zij op 26 juli 2023 verzoekster alleen en 2 augustus 2023 verzoekster en Nora gehoord om een aantal feiten te verifiëren en nadere toelichting te krijgen op hun standpunten. Vervolgens heeft de Jeugdbudsmansman op 20 september 2023 de leerplichtambtenaren LV gehoord om een aantal feiten te controleren en nadere toelichting te krijgen op hun standpunten. Vervolgens zijn partijen in de gelegenheid gesteld te reageren op het verslag van bevindingen, waarin onder meer de standpunten van partijen zijn weergegeven. Verzoekster heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt. De opmerkingen van de gemeente zijn verwerkt in dit verslag.

3. Wat er aan de klacht vooraf ging

Verzoekster is moeder van een minderjarige dochter, Nora. Nora is 16 jaar oud. In de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022 ging zij naar een middelbare school in Zoetermeer. Inmiddels gaat Nora naar een middelbare school in Rotterdam. Nora staat tijdens haar schooltijd in Zoetermeer afwisselend in de Basisregistratie Personen (BPR) van de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer ingeschreven.

Bij schoolverzuim zijn de leerplichtambtenaren van de gemeente waar een leerling is ingeschreven in de BRP verantwoordelijk. Nora valt van 22 februari 2021 tot en met 1 juni 2022 onder de verantwoordelijkheid van Leerplicht van de gemeente Leidschendam-Voorburg, hierna: Leerplicht Leidschendam-Voorburg. Vanaf 1 juni 2022 staat Nora ingeschreven in de BRP van de gemeente Zoetermeer en valt daarom onder de verantwoordelijkheid van Leerplicht van de gemeente Zoetermeer, hierna: Leerplicht Zoetermeer. Daarvoor stond Nora van april 2017 tot en met 21 januari 2021 ingeschreven in de BRP van de gemeente Zoetermeer en viel eveneens onder de verantwoordelijkheid van Leerplicht Zoetermeer.

Op 16 juni 2021 doet de school een verzuimmelding over de periode 20 januari 2021 tot en met 15 juni 2021 bij de Leerplicht Leidschendam-Voorburg. Daarbij meldt de school ook dat leerplicht Zoetermeer tot 20 januari 2021 betrokken was bij de aanpak van verzuim van Nora. Leerplichtambtenaar X behandelt deze melding en vraagt op 16 juni 2021 het dossier van Nora op bij Leerplicht Zoetermeer.

Vanwege haar zwangerschapsverlof vervangt op een gegeven moment collega leerplichtambtenaar Y haar.

Op 22 juni 2021 wint leerplichtambtenaar X advies in bij het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming over het doen van een Veilig Thuis melding en het opmaken van een proces-verbaal in het kader overtreding van de Leerplichtwet 1969. Dit omdat uit het dossier dat zij heeft ontvangen van Leerplicht Zoetermeer staat dat Leerplicht Zoetermeer voor de verhuizing van Nora naar de gemeente Leidschendam-Voorburg een proces-verbaal wilde opmaken. Het openbaar Ministerie en Veilig Thuis adviseren haar om eerst in gesprek te gaan met verzoekster en dochter.

In september 2021 brengt leerplichtambtenaar X verzoekster en Nora een huisbezoek in het kader van een onderzoek naar luxeverzuim. Verzoekster is dan niet thuis en wordt telefonisch met elkaar gesproken over het verzuim.

In oktober en november 2021 worden verzoekster en dochter op verzoek van de leerplichtambtenaar X opnieuw opgeroepen om bij de jeugdarts te verschijnen. Verzoekster bericht de JGZ daar geen gebruik van te willen maken.

Op 7 december 2021 mailt leerplichtambtenaar X verzoekster. In deze mail staat - voor zover relevant - het volgende:

“.. Gezien de zorgen vanuit Leerplicht Leidschendam-Voorburg en Leerplicht Zoetermeer over het verzuim van uw dochter wil ik graag met u in gesprek gaan om deze zorgen te bespreken. De zorgen zijn al geruime tijd en in het schooljaar 2020-2021 bent u met uw dochter niet verschenen bij de JGZ arts. Vanwege het vele ziekteverzuim in combinatie met het ongeoorloofde verzuim van [red. Nora] zijn jullie in oktober 2021 opnieuw aangemeld bij de JGZ. U heeft aan de JGZ laten weten daar geen gebruik van te willen maken.

De JGZ doet onderzoek naar de belastbaarheid van uw dochter. Een oproep is niet vrijblijvend en omdat op dit moment niet kan worden vastgesteld of het ziekteverzuim geoorloofd dan wel ongeoorloofd is, is er sprake van omgekeerde bewijslast. Omdat u op 19 november jl. heeft aangegeven dat u door ziekte de aankomende drie weken niet

naar een afspraak kan komen, kom ik u tegemoet. Ik wil u hierbij opnieuw uitnodigen voor een gesprek op maandag 13 december 2021 om 10.00 uur. Mijn collega mevr. [red: Y] zal ook bij dit gesprek aansluiten.

:::

Vanwege de zorgen is het in het belang van uw dochter om samen naar de afspraak te komen en deze niet af te zeggen of te verzetten. Vanwege de omgekeerde bewijslast wordt u dringend verzocht naar het gesprek te komen. Mocht u geen gehoor geven aan deze oproep dan ben ik genoodzaakt om proces-verbaal op te maken en een zorgmelding te doen bij Veilig Thuis.“

Op 13 december 2021 verschijnen verzoekster en haar dochter niet op het gesprek. Daarop vindt er een telefonisch gesprek plaats tussen verzoekster en de leerplichtambtenaren X en Y, hierna leerplichtambtenaren LV. Dezelfde dag dient verzoekster een klacht in bij de gemeente tegen de leerplichtambtenaren LV.

Op 16 december 2021 mailt verzoekster leerplichtambtenaar X. In deze mail staat voor zover relevant:

“ :: Tijdens het telefonische gesprek afgelopen maandag had u en mw. [red: Y] medegedeeld dat jullie de ziekmeldingen van mijn dochter gaat wijzigen naar ongeoorloofd verzuim. Ik had meer informatie omtrent de wijziging: Per wanneer gaat dit wijziging in? Betreft de wijziging voor reguliere ziekmelding en/of ook voor Corona gerelateerde klachten. Wordt het door u of de school gewijzigd in Magister? Als mijn dochter ziekmelding op school hoe wordt dit verwerkt in magister?”

Daarop mailt leerplichtambtenaar X verzoekster op 28 december 2021. In deze mail staat voor zover relevant:

” Hierbij een terugkoppeling op uw vragen. Op 16 april 2021 is door school al gecommuniceerd dat het ziekteverzuim als ongeoorloofd wordt geregistreerd. Ik heb u nogmaals de mogelijkheid gegeven om een afspraak te maken met een JGZ arts zodat duidelijk wordt of het vele ziekteverzuim geoorloofd is of ongeoorloofd. Helaas is deze afspraak niet tot stand gekomen. Het gaat hierbij om alle ziekmeldingen die worden gedaan. Een JGZ arts kan onderscheid maken om wat voor ziekteverzuim het gaat en of dit geoorloofd of ongeoorloofd is, helaas is hier geen gebruik van gemaakt. School gaat over de registratie van het verzuim, als u specifieke vragen heeft over de registratie in Magister dan kunt u dat bij school navragen.

Graag combineer ik dit met een nieuwe uitnodiging om in gesprek te gaan over het verzuim met u en uw dochter. Als vader ook gezag heeft, betrek ik hem ook graag bij het gesprek. Dit gesprek zal ik gezamenlijk voeren met mijn collega mevr. [red: Y].

Een mogelijkheid hiervoor is op donderdag 13 januari 2022 om 14.00 uur. U kunt zich dan – samen met [red: dochter] – melden bij de receptie van het Servicecentrum aan de Koningin Wilhelminalaan 2 te Leidschendam. Ik hoor graag of 13 januari [red: 2022] om 14.00 uur voor u mogelijk is.”

Verzoekster laat bij mail van 28 december 2021 de leerplichtambtenaren LV weten dat ze de komende 6 maanden geen mogelijkheid heeft om een afspraak te maken.

Op 17 februari 2022 vindt er een onlinegesprek (verhoor) plaats tussen verzoekster en leerplichtambtenaren LV over de aanhoudende ziektemeldingen van Nora. Nora is niet verschenen op dit gesprek.

Op 18 februari 2022 maakt leerplichtambtenaar X een proces-verbaal op en stuurt het door aan het Openbaar Ministerie. Het gaat om verzuim van 16 april 2021 tot en met 9 juli 2021 en van 31 augustus 2021 tot en met 2 februari 2022. De leerplichtambtenaren LV baseren zich op de verkregen verzuimoverzichten die zij hebben opgevraagd bij de school. Op 18 februari 2022 doet leerplichtambtenaar X tevens een melding bij Veilig Thuis.

In bijlage 1 worden voor de volledigheid relevante feiten en gebeurtenissen in chronologische volgorde weergegeven.

4. De klachtafhandeling bij de gemeente

Verzoekster dient op 13 december 2021 een klacht in bij de gemeente Leidschendam-Voorburg over handelen van de leerplichtambtenaren LV. Samengevat stelt zij dat de leerplichtambtenaren LV de school opdracht hebben gegeven om de verzuimregistratie van de dochter te wijzigen van geoorloofd verzuim naar ongeoorloofd verzuim. Ook stelt zij dat leerplichtambtenaar Y heeft gedreigd met een melding bij Veilig Thuis terwijl er geen acuut gevaar is bij haar dochter.

Naar aanleiding van deze klacht stelt de klachtbehandelaar van de gemeente Leidschendam-Voorburg een onderzoek in. Op 28 december 2021 koppelt de klachtbehandelaar de uitkomst van het onderzoek terug aan verzoekster. De klachtbehandelaar overweegt ten aanzien van het verzuim dat de leerplichtambtenaren LV de richtlijnen vanuit de Methodische Aanpak Schoolverzuim september 2022 (MAS) en de Leerplichtwet 1969 volgden. Ten aanzien van het dreigen met een melding bij Veilig Thuis overweegt de klachtbehandelaar dat de mail van 7 december 2021 niet als dreigend worden beschouwd.

Vervolgens heeft verzoekster op 21 februari 2022 haar klacht voorgelegd aan de klachtencommissie van de gemeente. De commissie heeft de klacht behandeld in de vergadering van 29 maart 2022. Hoewel opgeroepen is verzoekster niet verschenen ter zitting. Ook van het aanbod om digitaal deel te nemen aan de hoorzitting maakt zij geen gebruik. Namens burgemeester en wethouders is aanwezig leerplichtambtenaar Y en de teamleider WIJZ. De klachtencommissie komt tot de conclusie dat de leerplichtambtenaren LV het voorgeschreven protocol /procedures hebben gevolgd. De klachtencommissie adviseert op 29 maart 2022 het college de klacht verzoekster ongegrond te verklaren. Het college neemt dit advies over op 12 april 2022.

5. Het onderzoek van de Jeugdbudisman

Tijdens de gesprekken met de Jeugdbudisman heeft verzoekster onder meer verduidelijkt wat ze met haar klacht bij de Jeugdbudisman wil bereiken. Zij wil bereiken dat de gemeente/de leerplichtambtenaren LV erkennen dat er sprake was van foutieve registraties inzake absentie van Nora. Ook wil verzoekster dat de gemeente het verzuimsysteem op school aanpast, zodat er geen nieuwe fouten gemaakt kunnen worden.

Het onderzoek richt zich op het handelen van de leerplichtambtenaren LV. De beoordeling van de juistheid van de verzuimregistratie door de school valt buiten het onderzoek van de Jeugdbudisman. Dat staat ter beoordeling van de rechter. Ook het handelen van de leerplichtambtenaren van de gemeente Zoetermeer en het handelen van de onderwijsinspectie richting de school vallen buiten dit onderzoek, omdat de klacht bij de Jeugdbudisman zich hier niet op richt en de Jeugdbudisman daarover ook niet bevoegd is te oordelen.

6. De klachtformulering en de standpunten van verzoekster en Nora over de klacht

Verzoekster klaagt erover dat:

1. De leerplichtambtenaren LV de school van Nora ten onrechte niet hebben aangesproken op fouten die de school sinds 2021 volgens verzoekster heeft gemaakt in de verzuimregistratie.
2. Leerplichtambtenaar Y de school van Nora opdracht heeft gegeven het verzuim van Nora te wijzigen van geoorloofd naar ongeoorloofd verzuim in het verzuimregistratiesysteem.
3. Leerplichtambtenaar Y haar heeft bedreigd een melding te doen bij Veilig Thuis om haar medewerking te verkrijgen.

Ad 1. De leerplichtambtenaren LV hebben de school ten onrechte niet aangesproken op fouten die school maakte in de verzuimregistratie.

Verzoekster stelt dat de school het ziekteverzuim en te laat komen van Nora meerdere malen onjuist heeft geregistreerd. Er waren wel ziekmeldingen maar die waren volgens verzoekster allemaal geoorloofd. Verzoekster geeft aan dat er een periode was waarin niet duidelijk was wat haar dochter mankeerde. Hierdoor waren er veel afspraken bij de huisarts en specialisten waardoor haar dochter niet op school was. Dit is volgens verzoekster gecommuniceerd met school en de leerplichtambtenaren LV. Ook was haar dochter vanwege Corona een tijdje ziek en dus niet op school. Zij heeft haar dochter goed afgemeld bij school. Toch heeft school vaak verkeerd geregistreerd. Ook bij te laat komen. Volgens verzoekster was geen sprake van onafgebroken verzuim (in de periode januari – juni 2021). Ze heeft dit ook aangegeven bij de leerplichtambtenaren LV.

Ter onderbouwing en bewijs van genoemde foutieve registraties wijst verzoekster desgevraagd op een mail van 16 februari 2022 van haar aan de school en leerplichtambtenaar X over een onterechte ziekmelding op 15 februari 2022. De school heeft volgens verzoekster dus ook verkeerde informatie ten aanzien van het verzuim van Nora doorgegeven aan de leerplichtambtenaren LV. Dit heeft zij ook tegen de leerplichtambtenaren LV gezegd. De leerplichtambtenaren LV hadden de school daarom daarop moeten aanspreken, maar dat hebben zij niet gedaan. Op basis van die verkeerde informatie hebben de leerplichtambtenaren LV een proces-verbaal opgemaakt. De rechter heeft een boete opgelegd. Omdat verzoekster het niet eens was met de boete, is zij in hoger beroep gegaan. Dat beroep loopt nog.

Aanvullend geeft verzoekster aan dat haar dochter steeds over is gegaan en al haar toetsen heeft gemaakt. Ter onderbouwing en bewijs hiervan heeft zij na de hoorzitting overzichten overgelegd van de (laatste) cijfers van een aantal vakken en de proefwerkcijfers van wiskunde. De Jeugdbudsmansman heeft uit de overgelegde stukken niet kunnen vaststellen om welk schooljaar het gaat.

Nora stelt nog dat hoewel ze wel op school was, zij toch als absent werd geregistreerd in het schoolverzuimsysteem. Dit werd ook niet aangepast wanneer zij 10-15 minuten later op school wel aanwezig was. Hierdoor is er volgens haar een veel hogere absentie geregistreerd dan dat werkelijk het geval was. Volgens Nora zou de oplossing kunnen zijn om een ander verzuimsysteem te hanteren, zodat absentiemeldingen bij het te laat komen worden aangepast: als je dus alleen te laat was, moet je niet voor de hele dag absent worden gemeld, aldus Nora.

Ad 2. Leerplichtambtenaar Y heeft de school opdracht gegeven om verzuim van geoorloofd naar ongeoorloofd tot om te zetten.

Verzoekster stelt dat de leerplichtambtenaar Y tijdens het (telefoon)gesprek op 13 december 2021 haar vertelde dat het verzuim van geoorloofd verzuim naar ongeoorloofd verzuim zou worden omgezet. En dat zij de school opdracht gegeven om dit te doen. Ter onderbouwing van haar standpunt heeft verzoekster verder verwezen naar de mail die zij op 29 juni 2022 heeft ontvangen van de verzuimcoördinator van de school. In deze mail staat: "Hierbij informeren wij u over het verzuim van uw dochter ... Wij hebben de opdracht gekregen van de leerplichtambtenaar Leidschendam-Voorburg, mevrouw [red Y] om alle ziekteverzuimuren van dit schooljaar om te zetten in ongeoorloofd verzuim. U bent over dit scenario vorig schooljaar (16 april '21) reeds geïnformeerd."

Uit deze mail blijkt dus dat leerplichtambtenaar Y aan de verzuimcoördinator opdracht heeft gegeven om alle ziekteverzuimuren van dit schooljaar om te zetten in ongeoorloofd verzuim. Verzoekster is van mening dat geoorloofde verzuim niet omgezet kan worden naar ongeoorloofd verzuim zonder dat met een medisch rapport het tegendeel blijkt. Anders is die omzetting wettelijk gezien niet toegestaan. Verzoekster vindt dat de leerplichtambtenaar Y hiermee buiten haar wettelijke bevoegdheid heeft gehandeld.

Verzoekster en Nora stellen ook dat een bezoek aan de jeugdarts niet heel erg gewenst en nodig was. Verzoekster had slechte ervaringen met de jeugdarts Zoetermeer en heeft dit ook kenbaar gemaakt bij de leerplichtambtenaren LV. Ze wilde dat het dossier van haar dochter werd overgedragen aan de jeugdarts in de gemeente Leidschendam-Voorburg. Dat wilden de leerplichtambtenaren LV niet doen. Dat gebeurde pas eind 2022. Ter onderbouwing van dit standpunt heeft verzoekster aangeboden bewijsstukken te overleggen. De Jeugdbudsmansman heeft deze stukken niet ontvangen. Ook had zij zowel de school als de leerplichtambtenaren LV brieven van de eigen (huis)arts overgelegd ter onderbouwing van de afwezigheid van Nora. Daarnaast had zij (schriftelijke) bewijzen voor afspraken en aandoening aangeleverd bij de school en de leerplichtambtenaren LV. Ter onderbouwing van dit standpunt heeft verzoekster aangeboden bewijsstukken te overleggen. De Jeugdbudsmansman heeft evenmin deze stukken ontvangen.

Ad 3. Leerplichtambtenaar Y heeft verzoekster bedreigd met Veilig Thuis melding om medewerking te verkrijgen.

Verzoekster stelt dat leerplichtambtenaar Y tijdens het (telefoon)gesprek op 13 december 2021 haar heeft bedreigd met het doen van een Veilig Thuis-melding, terwijl er geen acuut gevaar was bij Nora. Er wordt landelijk geadviseerd geen dwang en drang toe te passen. Tijdens het gesprek hoestte en spuugde zij, maar beide leerplichtambtenaren LV toonden geen empathie en bleven haar maar bedreigen. Ze zorgden niet voor een werkbare situatie. Desgevraagd geeft verzoekster aan dat de Veilig Thuis melding door de kinderrechtster is behandeld en afgerond, maar zij geen verdere mededelingen wil doen over (de afloop van) die procedure.

7. De standpunten van de gemeente

Hieronder wordt weergegeven hoe de gemeente (schriftelijk) en de deelnemers aan de hoorzitting op de diverse vragen van de Jeugdbudsmansman hebben gereageerd.

Ad 1. De leerplichtambtenaren LV hebben de school ten onrechte niet aangesproken op fouten die school maakte in de verzuimregistratie.

De leerplichtambtenaren LV stellen dat scholen de wettelijke taak hebben om een goede verzuimregistratie bij te houden. De onderwijsinspectie verwacht van scholen

dat zij een goed werkend registratiesysteem hanteren waarmee zij aan de wettelijke meldingsplicht kunnen voldoen. De onderwijsinspectie ziet daarop toe en niet de leerplichtambtenaren.

De leerplichtambtenaren hebben naar aanleiding van de mail van 16 december 2021 van verzoekster haar op 28 december 2021 gemaïld dat de school gaat over de registratie van het verzuim en dat zij als zij specifieke vragen heeft over de verzuimregistratie dat bij school kan navragen. Ook later hebben zij verzoekster erop gewezen om foute registraties bij te houden en bij de school aan te geven. Op grond van artikel 12 van de Leerplichtwet heeft verzoekster twee dagen de tijd om bij school aan te geven als een verzuimregistratie niet juist is. Desgevraagd geven de leerplichtambtenaren LV aan dat als zij meerdere signalen van ouders ontvangen dat de verzuimregistratie op een school niet juist gebeurt, zij dat doorgeven aan de onderwijsinspectie. In deze casus was daarvan geen sprake.

Ad 2. Leerplichtambtenaar Y heeft de school opdracht gegeven om verzuim van geoorloofd naar ongeoorloofd tot om te zetten.

Hiertoe stellen de leerplichtambtenaren LV dat zij niet bevoegd zijn om het verzuim te muteren. Dit valt onder de eigen verantwoordelijkheid van de school zelf.

Ziekteverzuim is in beginsel geoorloofd verzuim. Maar wanneer het ziekteverzuim veelvuldig voorkomt, dan wordt er geprobeerd om te achterhalen waarom een leerling veelvuldig verzuimt. Daarom worden ouders en leerlingen geadviseerd om met een jeugdarts of een schoolarts te praten om zo duidelijkheid te verschaffen over het ziekteverzuim. Als ze dat niet willen of kunnen, dan kunnen ouders en leerlingen ook door middel van een brief van een huisarts die duidelijkheid aan de school en de leerplichtambtenaren verschaffen. De leerplichtambtenaren leggen aan ouders het belang van meewerken aan het ziekteverzuimonderzoek uit. Op het moment dat een ouder daar niet aan meewerkt of niet met andere verklaringen komt waarom vaak wordt verzuimd vanwege ziekte, dan blijft het verzuim onduidelijk en geldt een omgekeerde bewijslast. Dit houdt in dat het ziekteverzuim omgezet wordt in ongeoorloofd verzuim door de school, omdat niet is aangetoond dat het verzuim geoorloofd is.

Toen de school op 16 juni 2021 een verzuimmelding deed over de periode van 20 januari 2021 tot en met 15 juni 2021 en de leerplichtambtenaren LV steeds niet gelukt was om verzoekster en Nora te spreken, hebben zij op 18 februari 2022 een proces-verbaal opgemaakt. Ten behoeve van de zitting op 1 juli 2022 naar aanleiding van het

proces-verbaal heeft leerplichtambtenaar Y het dossier van Nora bestudeerd. Ze zag toen dat het ongeoorloofd verzuim, zoals dat eerder was gecommuniceerd aan verzoekster, weer was omgezet in geoorloofd ziekteverzuim. Ze belde daarom in juni 2022 met de verzuimcoördinator van de school en legde hem de procedure uit zoals beschreven in MAS. Ze vroeg hem waarom het ongeoorloofd verzuim was omgezet in ziekteverzuim en waarom Nora niet was opgeroepen bij de schoolarts. Het was immers een doorlopende lijn. De verzuimcoördinator zou dat gaan uitzoeken, indien nodig aanpassen en verzoekster daarvan op de hoogte stellen.

Leerplichtambtenaren LV verklaren desgevraagd dat zij van de mail van 29 juni 2022 pas in de procedure bij de Jeugdbudsmansman kennis hebben genomen. Die mail heeft de verzuimcoördinator aan verzoekster gestuurd en niet aan hen, ook niet in cc. Op dat moment viel Nora weer onder de verantwoordelijkheid van Leerplicht Zoetermeer, omdat Nora vanaf 1 juni 2022 weer ingeschreven stond in de gemeente Zoetermeer. De leerplichtambtenaren LV hadden het verzuimdossier overgedragen aan Leerplicht Zoetermeer.

Leerplichtambtenaar Y geeft desgevraagd aan dat zij nooit opdracht heeft gegeven aan de verzuimcoördinator om de ziekteverzuim-uren op ongeoorloofd verzuim te zetten. Zij heeft die bevoegdheid ook niet. Dat de verzuimcoördinator haar uitleg zo heeft opgepakt, ligt buiten haar om. Daar kan zij niets aan doen. Toen zij kennis had genomen van die mail heeft zij verder ook geen navraag meer gedaan bij de verzuimcoördinator waarom hij vond dat er sprake van een opdracht van haar kant. Het verzuimdossier was immers in juni 2022 alweer overgedragen aan Leerplicht Zoetermeer. Aanvullend stelt leerplichtambtenaar Y ook dat de verzuimcoördinator in zijn mail van 29 juni 2022 verwijst naar de mail van 16 april 2021 die hij heeft gestuurd aan verzoekster. Van die mail hebben de leerplichtambtenaren LV kennis genomen toen zij een verzuimmelding ontvingen en hier informatie over hebben opgevraagd. Het valt haar op dat ook in die mail staat dat de verzuimcoördinator opdracht kreeg van de leerplichtambtenaar. In die periode viel Nora onder de verantwoordelijkheid van Leerplicht Zoetermeer en waren zij niet betrokken bij het verzuimdossier van Nora.

Ad 3. Leerplichtambtenaar Y heeft verzoekster bedreigd met Veilig Thuis melding om medewerking te verkrijgen.

De leerplichtambtenaren LV stellen dat zij belast zijn met opsporingsbevoegdheden. Ook stellen zij dat het een proces is van 1 á 2 jaar waarop zij besluiten tot de omkering van de bewijslast, het opstellen en indienen van een proces-verbaal of het doen van een melding bij Veilig Thuis. Als de acute veiligheid van een kind in het geding is, dan kan een melding ook eerder gedaan worden. Dit is heel erg afhankelijk van de individuele situatie.

Toen leerplichtambtenaar X het dossier opvroeg van Leerplicht Zoetermeer, werd haar duidelijk dat verzoekster vanaf 2016 niet had meegewerkt aan het ziekteverzuimonderzoek. Verzoekster had ook geen verklaringen van (huis)artsen overgelegd, waaruit kon blijken dat sprake van geoorloofd ziekteverzuim. Voorts stond in dat dossier dat verzoekster en Nora waren uitgenodigd voor een verhoor door Leerplicht Zoetermeer, maar dat ze niet waren verschenen. Hoewel leerplichtambtenaar X een compleet dossier had overgedragen gekregen, wilde zij toch zelf het verzuim onderzoeken en zelf verzoekster en Nora spreken. Dat werd haar ook geadviseerd door het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming. Zij probeerde tussen september- december 2021 om met verzoekster en Nora in gesprek te treden. Leerlingen vanaf 12 jaar worden standaard zelf ook uitgenodigd voor de gesprekken. Omdat het haar niet lukte om verzoekster en Nora te spreken, vroeg zij de jeugdarts om verzoekster en Nora op te roepen. Ook de jeugdarts is heeft hen niet kunnen spreken om vast te kunnen stellen of het verzuim als dan niet terecht was.

Als professionals hebben de leerplichtambtenaren LV de taak om verzoekster te informeren wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling van Nora. Die zorgen waren onder meer het niet volgen van onderwijs, de achterstanden die Nora daardoor opliep, de sociale ontwikkeling van Nora door niet in de klassen aanwezig te zijn en zorgen om schooluitval. Er was meerdere jaren een patroon dat communicatie met verzoekster zeer moeizaam verliep.

Omdat zij Nora in al die tijd niet hebben kunnen spreken om zelf een beeld te kunnen vormen over de situatie en verzoekster en Nora ook niet hebben gereageerd op de oproepen van de jeugdarts, konden de leerplichtambtenaren LV niet goed bepalen wat er aan de hand was. Ook konden zij niet goed inschatten of de situatie al dan niet zorgelijk was en hoe zij Nora het beste konden ondersteunen. Deze zorgelijke situatie,

de moeizame communicatie met verzoekster en het mijden van zorg door verzoekster speelde al vanaf 2016. Uiteindelijk hebben zij besloten om de mail van 7 december 2021 uit te doen om wederom het belang van meewerken te benadrukken en hun aanwezigheid bij het gesprek op 13 december 2021. Verzoekster en Nora zijn niet verschenen op deze afspraak. Vervolgens heeft er op dezelfde dag een telefonisch gesprek plaatsgevonden met verzoekster. Tijdens dat gesprek heeft leerplichtambtenaar Y gerefereerd naar de inhoud van mail van 7 december 2021 en heeft zij het belang van meewerken nogmaals benadrukt. Beide leerplichtambtenaren LV benadrukken dat het opstellen van een proces-verbaal en het doen van een Veilig Thuis melding uiterste middelen zijn om een bepaalde situatie kan doorbreken. Naar aanleiding van deze casus is intern besloten om voortaan in soortgelijke zaken ook een gedragsdeskundige te betrekken, voordat leerplichtambtenaren een melding bij Veilig Thuis doen.

Op 18 februari 2022 heeft leerplichtambtenaar X een proces-verbaal opgemaakt en dit doorgestuurd aan het Openbaar Ministerie. Zij heeft deze casus anoniem besproken met collega leerplichtambtenaren waarna zij het besluit heeft genomen om een proces-verbaal op te maken en een melding bij Veilig Thuis te doen. De Raad voor de kindbescherming heeft vervolgens een eigen raadsonderzoek ingesteld en de rechter geadviseerd. Ter onderbouwing van hun standpunten hebben de leerplichtambtenaren LV na de hoorzitting van 20 september 2023 het proces-verbaal en de uitspraak van de rechter in de zaak tegen Nora overgelegd. Tegelijkertijd hebben de leerplichtambtenaren LV op 18 februari 2022 ook een melding bij Veilig Thuis gedaan. Omdat Nora in juni 2022 weer was verhuisd naar Zoetermeer en zij het verzuimdossier om die reden hadden overgedragen aan Leerplicht Zoetermeer, weten zij de stand van zaken niet van die procedure.

8. Het oordeel van de Jeugdbudisman

Hieronder zal per klachtonderdeel aangegeven worden wat het oordeel van de Jeugdbudisman is. Daarbij wordt kort ingaan op de normen die zijn gehanteerd en de feiten waarop het oordeel is gebaseerd. De Jeugdbudisman heeft de klachten beoordeeld op basis van de behoorlijkheidsvereiste professionaliteit en transparantie.

Het vereiste van professionaliteit houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat haar medewerkers volgens professionele normen en richtlijnen handelen. De burger mag van hen bijzondere deskundigheid verwachten.

Het vereiste van transparantie houdt in dat de overheid open en voorspelbaar is in zijn handelen, zodat het voor de burger duidelijk is waarom zij bepaalde dingen doet.

Ad 1. De leerplichtambtenaren LV hebben de school ten onrechte niet aangesproken op fouten die school maakte in de verzuimregistratie.

De Jeugdbudsman heeft dit klachtonderdeel beoordeeld op basis van de behoorlijkheidsvereiste professionaliteit. Dit houdt onder meer in dat de leerplichtambtenaren volgens de geldende regelgeving en richtlijnen secuur en zorgvuldig dienen te handelen jegens verzoekster en haar dochter.

De Jeugdbudsman acht dit klachtonderdeel ongegrond. Hiertoe gelden de volgende overwegingen.

Verzoekster heeft tijdens de hoorzitting aangevoerd dat zij de leerplichtambtenaren meerdere malen heeft doorgegeven dat de school het verzuim niet goed heeft geregistreerd. Ter onderbouwing hiervan heeft zij een mail overgelegd die zij op 16 februari 2022 aan de school en leerplichtambtenaar X heeft gestuurd. In deze mail staat dat de geregistreerde ziekmelding op 15 februari 2022 onterechte is. Daarnaast heeft zij overzichten overgelegd van de laatste cijfers van Nora die betrekking hebben op 8 juni – 21 juni, 28 juni – 30 juni en 30 juni – 1 juli, van proefwerk cijfers van wiskunde van 27 mei – 21 juni, de rapportcijfers over periode 3, cijfers Mens en Kunst/Cultuur over de periode 21 januari – 30 maart, cijfers Mensen Natuur over de periode 14 februari – 29 juni. Uit deze overgelegde stukken kan de Jeugdbudsman niet afleiden om welke schooljaren het gaat. Wat verder hiervan ook zij, de leerplichtambtenaren hebben gesteld dat zij verzoekster uitdrukkelijk hebben meegedeeld dat het wijzigen van geoorloofd naar ongeoorloofd verzuim geen bevoegdheid van de leerplichtambtenaren is en dat zij voor foutieve registraties bij de school moet zijn.

Tijdens de hoorzitting hebben de leerplichtambtenaren desgevraagd verklaard dat de onderwijsinspectie van scholen verwacht dat zij een goed werkend systeem hanteren waarmee zij aan de wettelijke meldingsplicht kunnen voldoen.

De onderwijsinspectie ziet hierop toe en niet de leerplichtambtenaren. Zij kunnen zelf wel actie ondernemen als hen meerdere signalen bereiken dat de verzuimregistratie van een school niet op orde is. Daarvan was in de onderhavige zaak geen sprake. Het is de Jeugdbudsmansman ook niet gebleken dat daarvan in deze zaak sprake is geweest.

De Jeugdbudsmansman stelt op basis van de mailwisseling tussen verzoekster en de leerplichtambtenaren vast dat de leerplichtambtenaren in hun mail van 28 december 2021 aan verzoekster haar expliciet erop hebben gewezen dat zij voor de verzuimregistratie bij de school moet zijn. Ook stelt de Jeugdbudsmansman vast dat deze werkwijze conform artikel 12 van de Leerplichtwet 1969 is. Hierin is bepaald dat “een beroep op vrijstelling wegens ziekte van de jongere kan slechts worden gedaan, indien daarvan binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering aan het hoofd kennis is gegeven, zo mogelijk met opgave van de aard van de ziekte.” Ingevolge artikel 1, onder d, van deze wet wordt onder ‘hoofd verstaan degene die met de leiding van de school belast is.

Gelet op het vorenstaande concludeert de Jeugdbudsmansman dat de leerplichtambtenaren voldaan hebben aan het vereiste van professionaliteit. De leerplichtambtenaren hebben in deze volgens de geldende regelgeving secuur en zorgvuldig gehandeld. De klacht is op dit punt dan ook ongegrond.

De Jeugdbudsmansman merkt overigens op dat er een wet in de maak is om schoolverzuim terug te dringen (Voorstel van Wet houdende wijziging van de Leerplichtwet 1969 en enige andere onderwijswetten in verband met het terugdringen van verzuim). Dit wetsvoorstel heeft ten doel om de wijze van het registreren van verzuim eenduidiger te maken. Ook wordt van scholen verwacht dat zij een verzuimbeleid hebben dat aan bepaalde voorwaarden voldoet en dat dat beleid onder andere erop gericht moet zijn beginnende en problematische afwezigheid te voorkomen en aan te pakken, door zicht te hebben op (patronen van) aan- en afwezigheid van leerlingen.

Ad 2. Leerplichtambtenaar Y heeft de school opdracht gegeven om het verzuim van Nora te wijzigen van geoorloofd naar ongeoorloofd verzuim in het verzuimregistratiesysteem.

De Jeugdbudsmansman heeft dit klachtonderdeel beoordeeld op basis van de behoorlijkheidsvereiste professionaliteit. Dit houdt onder meer in dat de

leerplichtambtenaren volgens de geldende regels en richtlijnen secuur en zorgvuldig dienen handelen jegens de burger en niet buiten hun bevoegdheid treden.

De Jeugdbudsman acht dit klachtonderdeel eveneens ongegrond. Hiertoe gelden de volgende overwegingen.

De Jeugdbudsman merkt allereerst op dat aanhoudend schoolverzuim een serieuze bedreiging kan vormen voor de ontwikkeling van het kind/de leerling. Om het 'volgen van onderwijs' voor zo veel mogelijk kinderen te realiseren is de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) vastgesteld. De leerplichtambtenaren vervullen in de aanpak van schoolverzuim een schakelrol en nemen het initiatief voor een adequaat vervolg op verzuimmeldingen. De leerplichtambtenaren starten een verzuimonderzoek zodra door een school verzuim wordt gemeld en monitoren ook het vervolg. Afhankelijk van de achterliggende redenen en het soort verzuim kunnen verschillende routes worden gevolgd. Deze verschillende routes zijn verder uitgewerkt in de MAS.

De Jeugdbudsman stelt vast dat de leerplichtambtenaren in deze zaak gekozen hebben voor Routekaart A: Ongeoorloofd verzuim, niet zijnde luxeverzuim, zoals dat beschreven staat op pagina 7 van de MAS.

Stap 5 van fase 2 is gewijd aan het onderzoek door de leerplichtambtenaren. In overeenstemming met deze stap heeft leerplichtambtenaar Y moeten vaststellen of sprake was van al dan geen ongeoorloofd verzuim. Op het moment dat leerplichtambtenaar Y constateerde dat ongeoorloofd verzuim door de school terug was gezet naar geoorloofd (ziekte)verzuim, komt het de Jeugdbudsman het niet onlogisch voor dat leerplichtambtenaar Y daarover contact heeft gelegd met de school en daarover vragen heeft gesteld aan de verzuimcoördinator en hem eveneens gewezen heeft op het herstellen van eventuele fouten. Zoals reeds eerder vastgesteld onder klachtonderdeel 1 ligt het herstellen van fouten van verzuimregistratie bij de school.

Het is de Jeugdbudsman niet gebleken dat sprake is geweest van opdracht aan de school. De leerplichtambtenaren zijn steeds transparant geweest jegens verzoekster. Zij hebben verzoekster mede in verband met de omkering van de bewijslast meerdere malen gewezen op het belang van het bezoeken van de jeugdarts dan wel overleggen van bewijs waaruit blijkt dat sprake is van (geoorloofd) ziekteverzuim. Ook hebben zij verzoekster terugverwezen naar de school ten aanzien onjuiste verzuimregistratie, zoals dat in de mailwisseling tussen verzoekster en de leerplichtambtenaren is komen

vast te staan. Dat de verzuimcoördinator de uitleg van de leerplichtambtenaar Y als een opdracht heeft opgevat, maakt de vorenstaande overweging niet anders. Gebleken is dat de verzuimcoördinator ook in zijn mail van 16 april 2021 sprak van een opdracht van de leerplicht. Nu de Jeugdbudsman geen onderzoek heeft gedaan naar het handelen van de school en de verzuimcoördinator, zal zij hierover geen uitspraak doen. De Jeugdbudsman doet op dit punt wel een aanbeveling aan de gemeente.

Gelet op het voorgaande is de Jeugdbudsman van oordeel dat leerplichtambtenaar Y voldaan heeft aan het vereiste van professionaliteit.

Niet is vast komen te staan dat leerplichtambtenaar Y buiten haar bevoegdheid is getreden. De klacht is op dit punt dan ook ongegrond.

Ad 3. Leerplichtambtenaar Y heeft verzoekster gedreigd om een melding te doen bij Veilig Thuis om haar medewerking te verkrijgen.

De Jeugdbudsman heeft dit klachtonderdeel beoordeeld op basis van de behoorlijkheidsvereiste transparantie. Dit houdt in dat als de leerplichtambtenaren concluderen dat een bepaalde situatie doorbroken moet worden vanwege het belang van het kind, dan mag op grond van dit vereiste van de leerplichtambtenaren verwacht worden dat zij duidelijk zijn over hoe zij tot die conclusie zijn gekomen.

De Jeugdbudsman acht dit klachtonderdeel eveneens ongegrond. Hiertoe gelden de volgende overwegingen.

In de MAS wordt eveneens aandacht besteed aan het niet mee willen werken aan een verzuimonderzoek (MAS p. 14-16). Daarin staat dat als de vrijwillige (jeugd)hulp vanwege gebrek aan medewerking van de jongere en/of zijn ouders niet tot resultaat leidt, dan consulteert de leerplichtambtenaar de Raad voor de Kinderbescherming en in geval van voornemen tot opmaken proces-verbaal het Openbaar Ministerie om af te stemmen over het vervolg, namelijk de voortzetting van civielrechtelijke en/of strafrechtelijk (jeugd)hulp. De leerplichtambtenaar maakt vervolgens een afweging of volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling een melding gedaan moet worden bij Veilig Thuis. De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is van toepassing indien sprake is van ernstige zorgen over de acute of structurele veiligheid van het kind, waaronder ook begrepen ernstig schoolverzuim.

De Jeugdbudsman stelt vast dat leerplichtambtenaar X, nadat zij het dossier van Nora overgedragen heeft gekregen van de school, een eigen onderzoek is gestart naar het verzuim van Nora. Zij wilde niet te snel besluiten tot het opmaken van een proces-verbaal en het doen van een melding bij Veilig Thuis. Daarom heeft zij zowel het Openbaar Ministerie als de Raad voor de Kinderbescherming geraadpleegd. Op advies van deze instanties heeft leerplichtambtenaar X getracht om met verzoekster en Nora in gesprek te treden en heeft hen meerdere malen verzocht om gehoor te geven aan de oproepen van de jeugdarts, zodat de jeugdarts kon vaststellen of er al dan geen sprake was van ongeoorloofd verzuim. Haar inspanningen hebben echter niet ertoe geleid dat verzoekster en Nora meewerkten aan het verzuimonderzoek. Uit de overgelegde stukken en de mondelinge toelichting van de leerplichtambtenaren blijkt dat verzoekster verscheidene malen heeft aangegeven niet te willen meewerken aan het verzuimonderzoek. De Jeugdbudsman wijst in dit verband op de eigen verantwoordelijkheid van verzoekster als ouder.

In artikel 2, lid 1 van de Leerplichtwet 1969 staat dat degene die het gezag over een jongere uitoefent en degene die zich met de feitelijke verzorging van een jongere heeft belast, verplicht zijn te zorgen dat de jongere als leerling van een school staat ingeschreven en deze school na inschrijving geregeld bezoekt. Ook op grond van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind dragen ouders primair de verantwoordelijkheid voor hun kinderen, en dus ook voor de schoolgang van hun kinderen.

In artikel 2, lid 3 van de Leerplichtwet 1969 is bepaald dat de jongere die de leeftijd van 12 jaren heeft bereikt, verplicht is de school waaraan hij als leerling staat ingeschreven, geregeld te bezoeken. Op grond van de artikelen 3, 5, 28 en 29 van Verdrag inzake de Rechten van het Kind en de General Comments 1 en 14 van het Kinderrechtencomité heeft ieder kind recht op onderwijs dat aansluit bij zijn capaciteiten en vermogen. Het uitgangspunt hierbij is dat een kind naar school gaat en bij voorkeur op school onderwijs volgt en anders op een andere manier als de situatie van het kind daar op dat moment om vraagt. Daarbij moet afgewogen worden op welke manier het meest recht wordt gedaan aan het belang van een kind qua onderwijs en ontwikkeling. En dat belang hoort in beginsel ook voorrang te krijgen ten opzichte van andere belangen.

De Jeugdbudsman stelt vast dat het in de onderhavige zaak niet zo ver is gekomen dat de leerplichtambtenaren een afweging moesten maken op welke manier het meest recht werd gedaan aan het belang van Nora qua onderwijs en ontwikkeling. De

leerplichtambtenaren hebben verzoekster en Nora herhaaldelijk gevraagd om mee te werken aan het verzuimonderzoek door met een jeugdarts of huisarts te praten over de redenen van verzuim of met bewijzen te komen om het ziekteverzuim van Nora te rechtvaardigen. Van die mogelijkheden hebben zij echter geen gebruik gemaakt. Daardoor bleef het voor de leerplichtambtenaren onduidelijk of zij zich al dan niet terecht zorgen maakten over de (algehele) ontwikkeling van Nora.

Gelet op de context dat het verzuim van Nora al vanaf 2016 speelde en dat verzoekster in al die tijd geen duidelijkheid verschafte over de redenen van verzuim, overweegt de Jeugdbudsman dat de leerplichtambtenaren gemotiveerd hebben onderbouwd hoe zij in redelijkheid tot de conclusie zijn gekomen om verzoekster erop te wijzen dat niet meewerken aan het verzuimonderzoek kan resulteren in een noodzaak tot het opmaken van een proces-verbaal en het doen van een Veilig Thuis melding. Hierin zijn zij richting verzoekster transparant geweest. De Jeugdbudsman ziet noch in de mails van de leerplichtambtenaren van 7 en 28 december 2021 noch in het gesprek van 13 december 2021 waarnaar verzoekster verwijst aanleiding om te concluderen dat sprake is geweest van een dreigement. De klacht is op dit punt dan ook ongegrond. De Jeugdbudsman acht het overigens ook begrijpelijk en professioneel dat de leerplichtambtenaren de situatie door deskundigen wilden laten beoordelen en daarom uiteindelijk ook daadwerkelijk een melding bij Veilig Thuis hebben gedaan. Het is verder aan Veilig Thuis om deze melding nader te onderzoeken. Wel doet de Jeugdbudsman omwille van het belang van voortvarend oppakken van verzuimonderzoek door Leerplicht een aanbeveling aan de gemeente.

9. Aanbevelingen

De Jeugdbudsman doet de volgende aanbevelingen.

1. De Jeugdbudsman beveelt de gemeente aan om met scholen in gesprek te treden om duidelijkheid te verschaffen over wiens verantwoordelijkheid het is om verzuim goed te registreren dan wel te muteren.

Uit de mails van de verzuimcoördinator aan verzoekster van 16 april 2021 en 29 juni 2022 is immers de Jeugdbudsman gebleken dat de verzuimcoördinator de uitleg van de Leerplicht over het verzuim als een opdracht heeft opgevat. Dit terwijl de scholen juist zelf verantwoordelijkheid dragen voor het corrigeren van verkeerd geregistreerd verzuim.

2. De Jeugdbudsmansman beveelt de gemeente aan om mogelijkheden van warme dossieroverdracht te onderzoeken.

Leerplichtambtenaar X heeft aangegeven dat zij een eigen onderzoek is gestart naar het verzuim van Nora. Dit terwijl zij in juni 2021 al wel een compleet dossier overgedragen heeft gekregen van Leerplicht Zoetermeer. De Jeugdbudsmansman merkt op dat als er zorgen zijn over de situatie van leerlingen het belangrijk is dat de situatie niet langer dan nodig voortduurt en dat er snel actie wordt ondernomen om hulp te bieden als daartoe aanleiding is. In de onderhavige zaak is gebleken dat Nora regelmatig is verhuisd van de ene gemeente naar een andere, terwijl zij wel op dezelfde school onderwijs bleef volgen. In geval sprake is van doorlopend verzuim kan een warme overdracht van het verzuimdossier van de ene Leerplicht naar de andere de voortvarendheid ten goede komen. Er kan dan sneller besloten worden of nadere stappen al dan niet nodig zijn.

De Jeugdbudsmansman vraagt de gemeente **om binnen vier weken** aan te geven of en wanneer zij de aanbevelingen gaat opvolgen.

Yvette Nass
Jeugdbudsmansman Den Haag en Leidschendam-Voorburg

Bijlage

Chronologische volgorde van feiten en gebeurtenissen

Uit de stukken –deels eveneens behorende bij de klachtbehandeling door de gemeente– blijkt het volgende.

Leerplicht Zoetermeer

- 27-10-2016 Melding bij leerplicht (Zoetermeer) door basisschool Zoetermeer i.v.m. veelvuldig ziekmelden.
- 10-11-2016 Basisschool laat weten dat ziekteverzuim niet gegrond is. Leerling kan volgens huisarts en JGZ arts naar school.
- 17-11-2016 Uitnodiging voor gesprek meer leerplichtambtenaar. Verzoeksterbelt niet terug.
- 21-11-2016 Leerplicht belt verzoekster op. Geen gehoor. Schriftelijke uitnodiging tot gesprek.
- 07-12-2016 Gesprek geweest tussen leerplicht en verzoekster. Verzoekster geeft aan dat jeugdarts geen contact had met huisarts. Bij navraag blijkt dit niet te kloppen. Verzoekster ontvangt een waarschuwing en leerplicht uit zorgen.
- 8-12-2016 Leerplicht sluit melding af en vraagt school nieuwe melding te doen als verzuim voortduurt.
- 25-04-2017 School geeft door dat leerling verhuisd is naar Zoetermeer.
- Nov 2020 Eerste aanmelding bij de JGZ arts door school.
- Dec 2020 2e aanmelding JGZ arts. Verzoekster laat weten geen gebruik te maken van de JGZ en geeft aan dat JGZ niet verplicht is.
- Januari 2021 Verzoekster wederom een aanmelding bij JGZ arts. Afspraak heeft niet plaatsgevonden.

Leerplicht LV

- 16-04-2021 Brief aan verzoekster van verzuimcoördinator.
- 16-06-2021 Leerplicht LV ontvangt een melding van langdurig relatief verzuim van de school over de periode 20-1-2021 tot en met 15-6-2021.

- 22-06-2021 Leerplichtambtenaar X wint mondeling advies in bij het OM en de RvdK omdat leerplicht Zoetermeer voor de verhuizing PV wilde opmaken nadat er gesprek zou zijn geweest tussen verzoekster en dochter.
- 22-06-2021 Advies van het OM en de RvdK om VT-melding te doen en een PV op te maken nadat er een gesprek is geweest met verzoeksters en Nora
- Sept 2021 Verzoekster legt contact met JGZ arts. Zij is toen uitgenodigd voor een afspraak. Ook die afspraak is niet doorgegaan.
- 15-10-2021 Leerplichtambtenaren LV ontvangen een melding dat Nora vooraf aan herfstvakantie ziekgemeld is in het kader van luxeverzuim. Bij huisbezoek is er niet opengedaan en er is een brief huisbezoek achtergelaten. Verzoekster heeft contact opgenomen dat ze naar de huisarts waren. Dochter was 1e en 2e uur absent en na mail school aan verzoekster is dochter ziekgemeld.
- 15-10-2021 Telefonisch contact tussen verzoekster en leerplichtambtenaar X met uitleg over huisbezoek en gesprek over het overig ongeoorloofd schoolverzuim.
- 15-10-2021 Leerplichtambtenaar X stuurt verzoekster een mail waarin wordt aangegeven dat het belangrijk is dat verzoekster en dochter tijdens het gesprek kunnen aangeven waarom er schoolverzuim is. Verzoekster en dochter krijgen tijdens de afspraak de ruimte om hun verhaal toe te lichten.
- 15-10-2021 Verzoekster mail leerplichtambtenaar X na bezoek aan huis in verband met luxeverzuim: waarin staat: *“u vindt mijn verhaal niet belangrijk, dus een afspraak maken is nutteloos”*
- 12-11-2021 Leerplichtambtenaar X informeert school dat verzoekster en dochter voor 24-11-2021 om 15.30 uur ingepland staan voor een gesprek op kantoor.
- 19-11-2021 verzoekster zegt het gesprek af in verband met ziekte. Ze geeft aan de komende drie weken niet te kunnen komen.
- 24-11-2021 Jeugdarts koppelt terug aan leerplichtambtenaren LV dat Nora niet is verschenen. Verzoekster heeft aan de JGZ laten weten geen gebruik te willen maken van de JGZ.
- Dec 2021 Verzoekster heeft bij JGZ arts aangegeven wel een afspraak in te willen plannen maar zij de aankomende zes maanden niet kan.
- 07-12-2021 Leerplichtambtenaar X mailt verzoekster en roept haar op voor 13-12-2021.

- 13-12-2021 Verzoekster laat voorafgaand aan het gesprek weten in het OV onwel geworden is en samen met haar dochter terug naar huis is gegaan.
- 13-12-2021 Leerplichtambtenaren LV mailt verzoekster dat de fysieke afspraak wordt omgezet naar een belafspraak.
- 13-12-2021 Telefonisch contact tussen verzoekster en de leerplichtambtenaren LV.
- 16-12-2021 Verzoekster mailt naar leerplichtambtenaar X en vraagt meer informatie omtrent de wijziging van geoorloofd naar ongeoorloofd verzuim in telefoongesprek van 13-12-2021. Ook vraagt zij inzage in het leerplichtdossier.
- 17-12-2021 Verzoekster mailt leerplichtambtenaar X voor verlofaanvraag.
- 23-12-2021 Verzoekster en Nora zijn nogmaals per post en mail uitgenodigd bij de JGZ voor 22-12-2021.
- 28-12-2021 Mail van leerplichtambtenaar X met terugkoppeling op vragen naar aanleiding van de mail van verzoekster van 16-12-2021.
- 28-12-2021 Verzoekster mailt leerplichtambtenaren LV dat zij de komende zes maanden geen mogelijkheid heeft om een afspraak te maken.
- 11-02-2022 Oproepbrief voor verhoor verstuurd aan verzoekster en dochter. Beiden verschijnen zonder bericht van verhindering niet op de oproep.
- 11-02-2022 Tweede oproep verhoor verstuurd aangetekend en per mail voor datum verhoor 17-02-2022.
- 17-02-2022 Verhoor is online afgenomen. Dochter is niet online aanwezig. Verzoekster geeft aan dat de laptop van Nora niet doet en dat ze op school is.
- 18-02-2022 School geeft aan dat Nora haar laptop en haar telefoon bij zich had. Dochter heeft niets gezegd over verhoor.
- 18-02-2022 Leerplichtambtenaar X heeft het proces-verbaal opgemaakt en een melding gedaan bij Veilig Thuis.